RISICOANALYSE

Verordening commissie Bezwaarschriften gemeente Bernheze 2026

Onderwerp: Risico's bij ongewijzigde vaststelling
Besluitvorming: Raadsvergadering 1 oktober 2026
Status: Juridische en bestuurlijke beoordeling
Datum analyse: 31 augustus 2026
Opgesteld: fractie Verbindend Bernheze

Kernconclusie. De gemeenteraad loopt zeer aanzienlijke juridische, procedurele, financiële en bestuurlijke risico's wanneer de verordening ongewijzigd wordt vastgesteld. Het zwaarste aanvullende punt is dat uit het ontwerp niet blijkt dat het college en de burgemeester de commissie, ieder voor de eigen bevoegdheden, rechtsgeldig instellen. Ook ontbreken belangrijke waarborgen uit artikel 7:13 Awb. De vermelding 'Risico's: n.v.t.' is daarom onvoldoende onderbouwd en niet houdbaar. Vaststelling maakt de verordening niet automatisch geheel onverbindend, maar kan concrete beslissingen op bezwaar kwetsbaar maken voor vernietiging of herstelprocedures.

Managementsamenvatting

De zwaarste risico's hangen samen met de samenstelling en werkwijze van de commissie. De tekst waarborgt niet ondubbelzinnig dat de advisering steeds plaatsvindt door een voorzitter en ten minste twee andere leden. In combinatie met een quorum van twee personen kan de indruk ontstaan dat ook het uiteindelijke advies door slechts twee leden mag worden vastgesteld. Dat is niet in overeenstemming met de eisen die artikel 7:13 Awb aan de adviserende commissie stelt.

- Artikel 8 gebruikt "overdragen" waar juridisch "mandateren" is bedoeld, waardoor bevoegdheidsgebreken kunnen ontstaan.
- Artikel 16 waarborgt hoor en wederhoor bij nieuwe informatie onvoldoende en sluit niet helder aan op artikel 7:9 Awb.
- Benoeming, schorsing en ontslag door het college zijn niet omgeven met inhoudelijke criteria of procedurele waarborgen.
- Openbare hoorzittingen brengen privacyrisico's mee, terwijl alleen Wmo- en Jeugdwetzaken automatisch besloten zijn.
- Overgangsrecht ontbreekt, zodat onduidelijkheid kan ontstaan over lopende bezwaren en reeds verrichte proceshandelingen.
- Het raadsvoorstel stelt dat de inhoudelijke wijziging nagenoeg nihil is en risico's ontbreken, terwijl meerdere wezenlijke beleids- en rechtsbeschermingskeuzes worden gemaakt.
- De aanhef noemt alleen de raad. Artikel 84 Gemeentewet en afzonderlijke instellingsbesluiten van college en burgemeester ontbreken, terwijl de commissie ook over hun besluiten moet adviseren.

- Artikel 6 borgt niet dat de ontvangstbevestiging vermeldt dat een commissie zal adviseren, zoals artikel 7:13, tweede lid, Awb verlangt.
- Artikel 18 bepaalt niet uitdrukkelijk dat het verslag van het horen deel uitmaakt van en met het advies wordt uitgebracht, terwijl artikel 7:13, zesde lid, Awb dit vereist.
- De regeling bevat onvoldoende waarborgen voor vervanging, digitale hoorzittingen, integriteit, informatiebeveiliging, invoering en evaluatie.
- De mededelingen ‘Risico’s: n.v.t.’ en ‘Kosten en dekking: n.v.t.’ onderschatten aantoonbare juridische, personele en financiële gevolgen.

Hoofdadvies aan de raad: stel de verordening niet ongewijzigd vast. Houd het voorstel aan en laat raad, college en burgemeester een juridisch getoetste regeling vaststellen, ieder voor zover het de eigen bevoegdheid betreft, voorzien van een concordantietabel, volledige artikelsgewijze toelichting, risico- en kostenanalyse, overgangsrecht en uitvoeringsprotocollen.

Risico-overzicht

Nr.	Risico	Probleem	Mogelijk gevolg	Ernst
1	Samenstelling commissie	Artikel 3 noemt slechts 'meerdere leden'.	Mogelijk geen commissie in de zin van artikel 7:13 Awb.	Hoog
2	Advisering door twee personen	Quorum van twee en doorslaggevende voorzittersstem.	Gebrekkig advies en vernietigbare beslissing op bezwaar.	Hoog
3	Onjuiste bevoegdheidsoverdracht	Artikel 8 spreekt van overdragen in plaats van mandateren.	Procedurehandelingen mogelijk onbevoegd verricht.	Hoog
4	Hoor en wederhoor	Geen expliciet reactierecht; nieuwe zitting afhankelijk van voorzitter.	Strijd met artikel 7:9 Awb in concrete zaken.	Hoog
5	Onafhankelijkheid	College benoemt, schorst en ontslaat zonder criteria.	Schijn van beinvloeding en verlies van vertrouwen.	Middel/hoog
6	Deskundigenonderzoek	Voor onderzoek met kosten is vooraf machtiging van het college vereist.	Invloed van het verwerende college op onderzoeksmogelijkheden.	Middel/hoog
7	Privacy en openbaarheid	Alle zaken behalve Wmo/Jeugd in beginsel openbaar.	Onnodige verwerking of openbaarmaking persoonsgegevens.	Middel/hoog
8	Geen overgangsrecht	Oude regeling vervalt direct.	Onzekerheid over lopende dossiers en proceshandelingen.	Hoog
9	Uitgesloten zaken	Alternatieve behandelwijze ontbreekt.	Onduidelijke en versnipperde rechtsbescherming.	Middel
10	Termijnbewaking	Bemiddeling is verplicht geformuleerd maar schorst niet.	Te late besluiten, beroep en mogelijke dwangsommen.	Middel/hoog
11	Informatie aan de raad	Geen was-wordtlijst; 'risico's n.v.t.'.	Onvoldoende geinformeerde besluitvorming.	Hoog
12	Formele en redactionele gebreken	Open datum, ongeregelde plaatsvervanger, taalfout en onjuiste opschriften/versies.	Uitleg- en uitvoeringsproblemen en gebrekkig versiebeheer.	Middel
13	Instellingsbevoegdheid	Alleen de raad staat als vaststeller vermeld; artikel 84 Gemeentewet en besluiten van college en burgemeester ontbreken.	Mogelijk onbevoegd ingestelde commissie voor college- en burgemeestersbesluiten.	Zeer hoog
14	Ontvangstmededeling	Artikel 6 bevat de mededeling uit artikel 7:13, tweede lid, Awb niet.	Procedurefout en onduidelijkheid over commissie en beslistermijn.	Hoog
15	Hoorverslag	Artikel 18 noemt het wettelijk verplichte hoorverslag niet bij het advies.	Onvolledig adviesdossier en aantasting controleerbaarheid.	Hoog
16	Feitelijke adviessamenstelling	Niet geregeld wie beraadslagen en of zij het dossier en horen kennen.	Twijfel over rechtsgeldigheid en zorgvuldigheid van het advies.	Hoog
17	Uitval en vervanging	Plaatsvervanger en minimumbezetting zijn niet geregeld.	Geen geldige samenstelling beschikbaar; termijnoverschrijding.	Hoog
18	Afbakening sociale zaken	Het begrip sociale zaken is niet limitatief bepaald.	Verkeerde behandelroute of beslistermijn.	Middel/hoog
19	Afzien van horen	Geen verplichte schriftelijke motivering en mededeling.	Oncontroleerbare toepassing van artikel 7:3 Awb.	Middel/hoog

Risico-overzicht (vervolg)

Nr.	Risico	Probleem	Mogelijk gevolg	Ernst
20	Uitnodiging en voorbereidingstijd	Slechts drie dagen voor een verplaatsingsverzoek; afwijking van termijnen zonder duidelijke waarborgen.	Onvoldoende voorbereiding en aantasting van het recht om behoorlijk te worden gehoord.	Middel/hoog
21	Digitale hoorzitting	Geen regels over instemming, identiteit, beslotenheid en storingen.	Ongelijke of onzorgvuldige behandeling.	Middel
22	Integriteit	Geen meldplicht, register of toetsingsprocedure voor nevenbelangen.	Schijn van partijdigheid en aantasting vertrouwen.	Middel/hoog
23	Kosten en capaciteit	Voorstel vermeldt n.v.t. zonder raming.	Onvoldoende bezetting, ongedekte kosten en vertraging.	Middel/hoog
24	Absoluut woonplaatsvereiste	Alle leden moeten buiten Bernheze wonen zonder onderbouwing.	Kleinere kandidatenpool, lastiger vervanging, hogere kosten en minder lokale kennis.	Middel
25	Informatiebeveiliging	Geen regels voor dossierdeling, archivering en geheimhouding.	Datalekken, privacyclaims en reputatieschade.	Middel/hoog
26	Implementatie	Directe inwerkingtreding zonder invoerings- of evaluatieplan.	Uitvoeringsfouten en late ontdekking van gebreken.	Middel/hoog

1. Samenstelling van de commissie

Artikel 7:13 Awb verlangt een commissie die bestaat uit een voorzitter en ten minste twee andere leden. De voorzitter mag geen deel uitmaken van en niet werkzaam zijn onder verantwoordelijkheid van het bestuursorgaan.

Artikel 3 van de conceptverordening bepaalt uitsluitend dat de commissie uit 'meerdere leden' bestaat die roulerend als voorzitter optreden. Daarmee wordt niet ondubbelzinnig vastgelegd dat bij de advisering steeds een voorzitter en ten minste twee andere leden betrokken zijn. Het begrip 'meerdere' kan bovendien ook twee betekenen.

Indien de commissie in een concrete zaak niet aan artikel 7:13 Awb voldoet, kan het advies procedureel gebrekkig zijn. Ook kan discussie ontstaan over de toepasselijkheid van de beslistermijn van twaalf weken. Het bestuursorgaan kan vervolgens opnieuw moeten horen en beslissen.

2. Quorum en besluitvorming door twee personen

Artikel 12 staat een zitting toe met ten minste twee leden, onder wie de voorzitter. Het horen kan onder voorwaarden aan een deel van de commissie worden opgedragen. Voor het uiteindelijke beraadslagen en adviseren gelden echter strengere eisen.

Artikel 17 bepaalt dat bij staking van stemmen de stem van de voorzitter beslist. Bij twee deelnemers krijgt de voorzitter daardoor feitelijk de beslissende stem. Het collegiale karakter wordt verzwakt en een afwijkend minderheidsstandpunt hoeft niet te worden vermeld.

De verordening moet daarom afzonderlijk regelen wie mag horen en door welke minimaal drie personen het advies wordt vastgesteld.

3. Overdragen is niet hetzelfde als mandateren

Artikel 8 bepaalt dat de voorzitter bevoegdheden kan ‘overdragen’ aan de secretaris. Het VNG-model gebruikt ‘mandateren’. Bij mandaat handelt de secretaris namens de voorzitter en blijft de voorzitter verantwoordelijk. Overdracht of delegatie verplaatst de bevoegdheid en vereist een wettelijke grondslag.

Het huidige woordgebruik kan leiden tot onbevoegde beslissingen over hersteltermijnen, verzending van stukken, terinzagelegging en geheimhouding. Vervang daarom ‘overdragen’ door ‘mandateren’ en leg vast dat de voorzitter bevoegd en verantwoordelijk blijft.

4. Hoor en wederhoor bij nader onderzoek

Artikel 16 biedt betrokkenen alleen de mogelijkheid een nieuwe hoorzitting te verzoeken. Een uitdrukkelijk recht om schriftelijk te reageren ontbreekt. Bovendien lijkt de voorzitter vrij te kunnen beslissen of opnieuw wordt gehoord.

Artikel 7:9 Awb verplicht tot opnieuw horen wanneer na de hoorzitting feiten of omstandigheden bekend worden die voor de beslissing van aanmerkelijk belang kunnen zijn. De wet gaat voor, maar de verordening kan uitvoerders en burgers op dit punt misleiden. Een onjuiste toepassing kan tot vernietiging van de beslissing op bezwaar leiden.

5. Onafhankelijkheid en ontslagbevoegdheid

De leden zijn extern en mogen geen conflicterende functies vervullen. Dat is positief. Het college benoemt, schorst en ontslaat echter alle leden, zonder ontslaggronden, hoorprocedure of motiveringseisen.

Omdat de commissie veelal adviseert over collegebesluiten, kan de schijn ontstaan dat onwelgevallige leden kunnen worden vervangen. Die schijn tast het vertrouwen in de onafhankelijke bezwaarbehandeling aan. Leg limitatieve of ten minste objectieve gronden, hoor en wederhoor en een gemotiveerde besluitvorming vast.

6. Afhankelijkheid bij deskundigenonderzoek

Voor deskundigenonderzoek waaraan kosten zijn verbonden, is vooraf machtiging van het college vereist. Als het college zelf verweerder is, kan het daarmee invloed uitoefenen op de onderzoeksmogelijkheden van de commissie.

Een onafhankelijk jaarbudget of een drempelbedrag waarbinnen de voorzitter zelfstandig beslist, beperkt dit risico.

7. Openbaarheid en bescherming van persoonsgegevens

De hoorzittingen zijn in beginsel openbaar; alleen Wmo- en Jeugdwetzaken zijn automatisch besloten. Ook handhaving, openbare orde, burengeschillen, financiële dossiers en andere zaken kunnen medische, persoonlijke of bedrijfsvertrouwelijke gegevens bevatten.

Zonder duidelijke procedure voor aankondiging, sluiting van deuren, anonimisering en verslaglegging bestaat risico op onnodige openbaarmaking. Neem op dat uitsluitend noodzakelijke persoonsgegevens in het verslag worden vermeld en stel een privacyprotocol vast.

8. Ontbrekend overgangsrecht

De oude verordening wordt ingetrokken en de nieuwe regeling treedt de dag na bekendmaking in werking. Niet is geregeld welk recht geldt voor reeds ingediende bezwaren, geplande zittingen, afgeronde hoorzittingen en adviezen in voorbereiding.

Voeg een overgangsbepaling toe. Daarbij kan worden gekozen voor afhandeling onder de oude regeling, of voor onmiddellijke toepassing met behoud van de geldigheid van reeds verrichte proceshandelingen.

9. Uitgesloten categorieën bezwaren

Belastingen, WOZ, personele zaken en een groot deel van sociale zaken vallen buiten de commissie. De verordening vermeldt niet wie deze bezwaren behandelt, of ambtelijk wordt gehoord en welke aanvullende waarborgen gelden.

De Awb blijft gelden, maar voor burgers en uitvoerders ontstaat een onvolledig procedurekader. Verwijs daarom naar de toepasselijke afzonderlijke regeling of neem de alternatieve behandelwijze op.

10. Bemiddeling en wettelijke beslistermijnen

Artikel 7 verplicht de commissie eerst een minnelijke oplossing te onderzoeken ‘alvorens de zaak in behandeling wordt genomen’. Een bezwaarschrift is na ontvangst juridisch echter al in behandeling. Ook ontbreken regels over vrijwilligheid, vertrouwelijkheid, vastlegging van afspraken en hervatting van de formele procedure.

Informele behandeling schorst de beslistermijn niet. Zonder actieve termijnbewaking kunnen te late beslissingen, ingebrekestellingen, beroepen wegens niet tijdig beslissen en eventuele dwangsommen volgen.

11. Onvoldoende informatievoorziening aan de raad

Het raadsvoorstel stelt dat de inhoudelijke wijziging nagenoeg nihil is, de enige inhoudelijke wijziging het roulerend voorzitterschap betreft en risico’s niet van toepassing zijn. De verordening bevat echter wezenlijke keuzes over samenstelling, quorum, bevoegdheden, openbaarheid, bemiddeling, nader onderzoek, reikwijdte en rapportage.

Het ontbreken van een was-wordt- of concordantietabel is onvoldoende gemotiveerd. Juist omdat de opbouw verschilt, heeft de raad een inhoudelijke vergelijking nodig om zijn kaderstellende en controlerende taak uit te oefenen.

12. Formele en redactionele gebreken

De aanhef laat de datum van het collegevoorstel open. Artikel 12 noemt een plaatsvervanger zonder die functie te regelen. Artikel 19 bevat een taalfout en laat het jaarverslag slechts via het college naar de raad gaan. Artikel 22 heet ‘Definitie’ terwijl het om de citeertitel gaat. Artikel 18 noemt het verslag van de hoorzitting niet expliciet bij de stukken die met het advies worden uitgebracht.

Verder vermeldt de commissiebundel als vaststellingsdatum 3 september 2026 en de raadsbundel 1 oktober 2026. De raadsbundel corrigeert dit, maar het verschil toont het belang van strikt versiebeheer. Deze gebreken zijn niet allemaal afzonderlijk fataal, maar vergroten samen het risico op uitleg- en uitvoeringsproblemen.

Aanvullende en aangescherpte risico’s

13. Instelling door de bevoegde bestuursorganen

In de aanhef van het ontwerp staat uitsluitend dat de gemeenteraad de verordening vaststelt. Artikel 2 bepaalt echter dat de commissie adviseert over besluiten van de raad, het college en de burgemeester. Op grond van artikel 84 Gemeentewet kunnen deze bestuursorganen ieder voor hun eigen bevoegdheden een adviescommissie instellen. In vergelijkbare actuele verordeningen besluiten daarom de raad, het college en de burgemeester gezamenlijk, ieder voor zover het de eigen bevoegdheid betreft.

Artikel 84 Gemeentewet ontbreekt bovendien in de wettelijke grondslag. Als college en burgemeester geen afzonderlijk en kenbaar instellingsbesluit nemen, kan discussie ontstaan of de commissie rechtsgeldig bevoegd is te adviseren over hun besluiten. Dat raakt ook de toepasselijkheid van de beslistermijn van twaalf weken uit artikel 7:10 Awb. Dit is een zeer hoog risico.

14. Mededelingsplicht bij ontvangst van het bezwaar

Artikel 6 regelt registratie en doorzending, maar niet dat in de ontvangstbevestiging wordt vermeld dat een commissie over het bezwaar zal adviseren. Artikel 7:13, tweede lid, Awb schrijft deze mededeling voor. Het ontbreken ervan in de verordening vergroot het risico op een onjuiste ontvangstprocedure en onduidelijkheid over de toepasselijke beslistermijn.

Voeg daarom expliciet toe dat bij de ontvangstbevestiging als bedoeld in artikel 6:14 Awb wordt vermeld dat de commissie zal adviseren.

15. Verslag van het horen als onderdeel van het advies

Artikel 7:13, zesde lid, Awb bepaalt dat het schriftelijke advies een verslag van het horen bevat. Artikel 18 noemt bij het uitbrengen van het advies alleen eventueel ontvangen nadere informatie. Het verslag van de hoorzitting en een eventueel nader verslag worden niet expliciet genoemd.

Dit is meer dan een redactionele omissie. Zonder volledige en kenbare verslaglegging kan niet goed worden gecontroleerd welke standpunten zijn ingebracht en waarop het advies berust. Artikel 18 moet bepalen dat advies, hoorverslag, nadere informatie en een eventueel nader verslag gezamenlijk worden uitgebracht.

16. Onvoldoende regeling van de feitelijke adviessamenstelling

De verordening regelt niet hoeveel leden over het uiteindelijke advies beraadslagen, of dit dezelfde leden zijn als degenen die hebben gehoord en hoe wordt omgegaan met een lid dat niet bij de hoorzitting aanwezig was. Daardoor kan twijfel ontstaan of alle adviserende leden kennis hebben genomen van het volledige dossier en het horen.

Leg vast dat de advisering geschiedt door een voorzitter en ten minste twee andere leden, welke leden aan de beraadslaging deelnemen en hoe vervanging en dossieroverdracht worden vastgelegd.

17. Verhindering, uitval en vervanging

Artikel 12 noemt een plaatsvervanger van de voorzitter, maar de functie, benoeming en inzet daarvan zijn niet geregeld. Ook ontbreekt een minimumomvang van de totale commissie. Ziekte, vakantie, vacatures of verschoning kunnen daardoor verhinderen dat tijdig een rechtsgeldige samenstelling beschikbaar is.

Dit ondermijnt juist de beoogde flexibiliteit en continuïteit. Regel een minimumaantal leden, een vicevoorzitter of plaatsvervangers, een roulatierooster en een formele vervangingsprocedure.

18. Onduidelijke afbakening van ‘sociale zaken’

Artikel 2 sluit ‘sociale zaken’ uit, behalve Wmo- en Jeugdwetzaken. Dit begrip is niet juridisch afgebakend. Onduidelijk is of hieronder onder meer de Participatiewet, IOAW, IOAZ, schuldhulpverlening, minimaregelingen, bijzondere bijstand, inburgering en leerlingenvervoer vallen.

Deze onzekerheid kan leiden tot toepassing van de verkeerde behandelroute, hoorwijze of beslistermijn. Benoem de uitgesloten wetten en besluitcategorieën limitatief of verwijs naar een afzonderlijk bevoegd vastgesteld aanwijzingsbesluit.

19. Afzien van horen onvoldoende vastgelegd

Artikel 10 geeft de voorzitter de bevoegdheid te beslissen over toepassing van artikel 7:3 Awb, maar schrijft niet voor dat een beslissing om niet te horen schriftelijk, gemotiveerd en gedateerd wordt vastgelegd en tijdig wordt meegedeeld.

Zonder deze waarborg is achteraf moeilijk controleerbaar wie de beslissing heeft genomen, op welke wettelijke grond dit gebeurde en of belanghebbenden correct zijn geïnformeerd.

20. Uitnodiging en voorbereidingstijd

Belanghebbenden krijgen op grond van artikel 11 slechts drie dagen na verzending van de uitnodiging om verplaatsing te verzoeken. De voorzitter kan bovendien wegens ‘bijzondere omstandigheden’ van alle termijnen afwijken, zonder minimumtermijn, criteria of expliciete motiveringsplicht.

Bij ziekte, vakantie, complexe dossiers of beschikbaarheid van rechtsbijstand kan dit de effectieve voorbereiding en het recht om behoorlijk te worden gehoord aantasten. Leg een redelijke minimumtermijn en een schriftelijke motiveringsplicht vast.

21. Digitale en hybride hoorzittingen

De verordening regelt niet of en onder welke voorwaarden digitaal of hybride horen mogelijk is. Daardoor ontbreken waarborgen voor instemming, identificatie, beslotenheid, technische uitval, opnamen, toegankelijkheid en bescherming van persoonsgegevens.

Zonder uniform protocol bestaat risico op ongelijke behandeling en discussie over de zorgvuldigheid en betrouwbaarheid van het horen.

22. Integriteit, nevenfuncties en verschoning

De onafhankelijkheidsnorm van artikel 3 is globaal. Er is geen periodieke meldplicht voor nevenfuncties, geen register, geen procedure voor beoordeling van persoonlijke of zakelijke relaties en geen schriftelijke registratie van verschoning per zaak.

Een lid beoordeelt daardoor in belangrijke mate zelf of zijn onpartijdigheid in het geding kan zijn. Stel een integriteits- en verschoningsprotocol vast met meldplicht, toetsing en vervangingsregels.

23. Financiële en personele gevolgen

De vermelding ‘Kosten en dekking: n.v.t.’ is niet overtuigend. De regeling kan leiden tot vergoedingen en reiskosten voor externe leden, extra leden voor een geldige samenstelling, opleiding van roulerende voorzitters, secretariaatscapaciteit, deskundigenkosten, vervanging, publicatie, informatiebeveiliging en herstelprocedures.

Ook als deze uitgaven binnen bestaande budgetten worden opgevangen, zijn zij niet zonder financiële betekenis. Laat structurele lasten, incidentele invoeringskosten en benodigde capaciteit vooraf ramen.

24. Absoluut woonplaatsvereiste

Alle leden moeten buiten Bernheze wonen. Dit kan afstand en onafhankelijkheid ondersteunen, maar de noodzaak van een absoluut woonverbod is niet onderbouwd. Het beperkt de kandidatenpool, kan vervanging bemoeilijken, verhoogt mogelijk de reiskosten en vermindert plaatselijke kennis.

Een gerichte regeling over belangenverstrengeling kan effectiever en minder beperkend zijn. Het woonplaatsvereiste staat bovendien op gespannen voet met het argument dat flexibiliteit en continuïteit worden vergroot.

25. Informatiebeveiliging, archivering en geheimhouding

De commissie verwerkt gevoelige persoonlijke, medische, financiële en bedrijfsgegevens. De verordening regelt niet de digitale toegang, verzending aan externe leden, bewaartermijnen, vernietiging van werkaantekeningen, privéapparatuur, privé-e-mail, datalekken en geheimhouding na beëindiging van het lidmaatschap.

Stel vóór inwerkingtreding een bindend privacy-, archief-, geheimhoudings- en informatiebeveiligingsprotocol vast en bepaal duidelijk wie voor de verwerking verantwoordelijk is.

26. Rapportage, implementatie en evaluatie

Het jaarverslag gaat volgens artikel 19 via het college naar de raad, terwijl het college meestal verweerder is, de leden benoemt en ontslaat en invloed heeft op deskundigenkosten. Niet is gewaarborgd dat de raad het verslag rechtstreeks, ongewijzigd en tijdig ontvangt.

Daarnaast treedt de verordening direct na bekendmaking in werking zonder invoeringsperiode voor benoemingsbesluiten, mandaten, roosters, modellen, protocollen en scholing. Een evaluatiebepaling ontbreekt. Laat de commissie rechtstreeks en gelijktijdig aan raad, college en burgemeester rapporteren en neem een invoerings- en evaluatiebepaling op.

Eindoordeel en advies aan de gemeenteraad

Het voorstel dient niet ongewijzigd te worden vastgesteld. Minimaal zijn de volgende herstelmaatregelen noodzakelijk:

- laat raad, college en burgemeester de regeling vaststellen, ieder voor zover het de eigen bevoegdheid betreft, en voeg artikel 84 Gemeentewet toe aan de grondslag;
- leg vast dat de commissie bestaat uit een voorzitter en ten minste twee andere leden en regel de samenstelling voor horen, beraadslagen en adviseren afzonderlijk;
- regel plaatsvervanging, minimumbezetting, roulatieroosters en dossieroverdracht;
- vervang ‘overdragen’ door ‘mandateren’ en leg verantwoordelijkheden vast;
- neem de mededelingsplicht uit artikel 7:13, tweede lid, Awb expliciet op;
- breng artikel 16 volledig in overeenstemming met artikel 7:9 Awb en borg schriftelijke reactiemogelijkheden;

- bepaal dat het hoorverslag en eventuele nadere verslagen deel uitmaken van het advies;
- regel objectieve benoemings-, schorsings-, ontslag-, integriteits- en verschoningswaarborgen;
- borg onafhankelijk deskundigenonderzoek met een budget of drempelbedrag;
- stel duidelijke regels vast voor openbaarheid, privacy, digitale hoorzittingen, archivering, geheimhouding en informatiebeveiliging;
- voeg overgangsrecht toe en baken uitgesloten wetten en besluitcategorieën nauwkeurig af;
- regel termijnbewaking, vrijwilligheid en vertrouwelijkheid bij informele behandeling;
- laat de commissie rechtstreeks rapporteren aan raad, college en burgemeester;
- maak een reële kosten- en capaciteitsraming en neem een invoerings- en evaluatiebepaling op;
- verstrek een concordantietabel, volledige artikelsgewijze toelichting en integrale risicoanalyse aan de raad.

Aanbevolen besluit: houd het voorstel aan en laat een integraal juridisch getoetst ontwerp terugkomen. Een omvangrijk amendement tijdens de raadsvergadering is minder veilig, omdat de bevoegdheidsgrondslag, inrichting, procedure, overgang, uitvoering en financiële gevolgen onderling samenhangen.

De drie zwaarste risico’s zijn: (1) mogelijk geen rechtsgeldige instelling voor college- en burgemeestersbesluiten, (2) een onvoldoende geborgde commissie- en adviessamenstelling en (3) het ontbreken van expliciete waarborgen uit artikel 7:13 Awb voor ontvangstmededeling en hoorverslag.

Bronnen en beoordeelde stukken

- Bundel Commissie Maatschappij en Bestuur van 10 september 2026, agendapunt Actualisatie verordening commissie Bezwaarschriften.
- Bundel Raadsvergadering van 1 oktober 2026, agendapunt Actualisatie verordening commissie Bezwaarschriften.
- Algemene wet bestuursrecht, in het bijzonder de artikelen 7:2, 7:9, 7:10 en 7:13.
- Gemeentewet, in het bijzonder de artikelen 84 en 149.
- Relevante rechtspraak over artikel 7:13 Awb, waaronder ABRvS 21 november 2018, ECLI:NL:RVS:2018:3812, en ABRvS 24 december 2024, ECLI:NL:RVS:2024:5403.
- VNG Model Verordening voor de behandeling van bezwaarschriften 2022, met toelichting en implementatieaanwijzingen.

Opmerking. Deze analyse is opgesteld op basis van de beschikbaar gestelde raadsstukken en het algemene wettelijke kader. De uiteindelijke rechtmatigheid van een beslissing op bezwaar hangt mede af van de concrete toepassing van de verordening in het individuele dossier.